pražským pobytem rabiho Jákoba Emdena z roku 1722, Iveta Cermanová pojednává o životě a intelektuálním světě hebrejského cenzora Karla Fischera (1757–1844) a Magda Veselská se věnuje odprodeji předmětů ze sbírek Židovského muzea po 2. světové válce, obzvláště pak odprodeji svitků Tóry v letech 1963–1964.

Ve sborníku jsou navíc obsaženy dvě recenze k loňským výstavám v Galerii Roberta Guttmanna a jejich doprovodným katalogům – *Mazal Tov – Hodně štěstí – Good Luck* a *Muž, který si nedal pokoj. Příběh Josefa Poláka (1886 – 1945).*

Obě publikace je možno zakoupit v muzejních obchodech nebo on-line na *http://www.jewishmuseum.cz/shop/czshop.htm.* Zde je rovněž možné zakoupit jak zmíněné předchozí sborníky Vzdělávacího a kulturního centra, tak svazky vědecké ročenky *Judaica Bohemiae* od roku 1965.

NOVÉ PODMÍNKY PRO RESTITUCI KNIH

7. června Správní rada Židovského muzea v Praze přijala nové podmínky pro restituci knih. Podrobnější informace jsou k dispozici na internetových stránkách muzea *www.jewishmuseum.cz.*

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY

Květen

Izraelská ministryně zahraničních věcí Cipi Livni

Cipi Livni v expozici dětských kreseb z Terezína.
Tsipi Livni at the exhibition of children drawings from Terezín.

Červen

Bývalý sovětský disident, později ministr izraelské vlády a významný veřejný činitel Natan Ščaranský

Laura Lauder z rodiny židovského mecenáše a nového předsedy Světového židovského kongresu Ronalda S. Laudera spolu se známou zpěvačkou židovské hudby Debbie Friedman. Nadace Ronalda S. Laudera setrvale podporuje židovské školy v Praze i Židovské muzeum v Praze.

Laura Lauder ve Španělské synagoze.
Laura Lauder at the Spanish Synagogue.

Judaica Bohemiae XLII

The Jewish Museum in Prague has just published *Judaica Bohemiae XLII*, its annual journal in English on the history of the Jewish community in Bohemia and Moravia. It was put together by Alexandr Putík and includes papers by Jewish Museum staff. D. Polakovič focuses on medieval Hebrew inscriptions on tombstones and in synagogues in Cheb, A. Putík explores the Prague sojourn of Rabbi Jacob Emden in 1722, Iveta Cermanová deals with the life and intellectual world of the Hebrew censor Karl Fischer (1757–1844) and Magda Veselská examines the selling off of items from the collections of the Jewish Museum after the Second World War with particular focus on the sale of Torah scrolls in 1963–1964.

The journal also includes two reviews of exhibitions held by the Jewish Museum last year in the Robert Guttmann Gallery and their accompanying catalogues – *Mazal Tov – Hodně štěstí – Good Luck* and *The Man who Never Gave Up. The Story of Josef Polák (1886–1945).*

Both publications, along with the Education and Culture Centre's previous collections of papers and past issues of the *Judaica Bohemiae* journal (from 1965 onwards) can be purchased directly from the Jewish Museum in Prague or from its on-line store at *www.jewishmuseum.cz/shop/ashop.htm.*

NEW CONDITIONS FOR BOOK RESTITUTION

On 7 June the Jewish Museum's Board of Trustees accepted new conditions for the restitution of books. For more information, see the website *www.jewishmuseum.cz.*

PROMINENT VISITS

May

Israeli Minister of Foreign Affairs, Tsipi Livni

June

Former Soviet dissident and later Israeli government minister and important public official Natan Sharansky

Natan Ščaranský v expozici stříbra v Zimní modlitebně.
Natan Sharansky at the exhibition of silver in the Winter Prayer Room.

Laura Lauder from the family of the Jewish patron and new Chairman of the World Jewish Congress, Ronald S. Lauder, together with the famous singer of Jewish music Debbie Friedman. The Ronald S. Lauder Foundation provides continual support for the Jewish schools in Prague and for the Jewish Museum in Prague.

Vydává Židovské muzeum v Praze (založeno v roce 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01, Praha 1, IČO 60459263
http://www.jewishmuseum.cz
Bankovní účet č. 195414380237 / 0100, Komerční banka, Spálená 51, 110 00 Praha 1
Pro poskytování darů uvádějte variabilní symbol: 1382002
Zpravodaj vychází čtvrtletně, toto číslo vyšlo 15. 7. 2007, MK ČR E16832
Redaktor: Noemi Holeková
Fotografie: D. Cabanová, M. Ďurďovičová, P. Gyori, M. Jelínek, J. Nováček, V. Wünschová
Překlad: Stephen Hattersley
Výroba: LABEL spol. s r. o., Kutná Hora
✡ ✡ ✡
Published by the Jewish Museum in Prague (founded in 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01, Praha 1, IČO 60459263
http://www.jewishmuseum.cz
Bank account: 195420830257 / 0100, SWIFT CODE: KOMBCZPP, IBAN: CZ6001000000195420830257
(for all foreign currencies except the euro),
510091870297 / 0100 (euro), SWIFT CODE: KOMBCZPP, IBAN: CZ8901000000510091870297
The variable symbol no. 1382002 should be stated when making a donation.
Komerční banka, Spálená 51, 110 00 Praha 1, Czech Republic
The Newsletter is quarterly. This issue was published on 15 July 2007, MK ČR E16832 ✡ Editor: Noemi Holeková
Photos: D. Cabanová, M. Ďurďovičová, P. Gyori, M. Jelínek, J. Nováček, V. Wünschová
Translation: Stephen Hattersley
Typeset and printed by LABEL spol. s r. o., Kutná Hora

SPOLEČNOST FRANZE KAFKY PRAHA

CENTRUM FRANZE KAFKY PRAHA

Společnost a Centrum Franze Kafky, Široká 14, 110 00 Praha 1,
tel.: 224 227 452, fax: 224 211 850,
mail@franzkafka-soc.cz, www.franzkafka-soc.cz

Packing ● Transport ● Shipping ● Custom clearance
Storing ● Insurance

KUNSTTRANS PRAHA

One the world's leading art shippers
Veletržní palác, Dukelských hrdinů 47, 170 00 Praha 7
Tel.: +420-2 243 01 092-5 • Fax: +420-2 243 01 091
E-mail: prague@kunsttrans.cz

ZPRAVODAJ
NEWSLETTER

2

המוזיאון
היהודי
בפראג

ŽIDOVSKÉ MUZEUM V PRAZE

2007

THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE

Druhé čtvrtletí roku 2007 bylo v Židovském muzeu v Praze bohaté na četné akce: byly otevřeny nové výstavy v Galerii Roberta Guttmanna a ve Vzdělávacím a kulturním centru, proběhlo několik koncertů a muzeum se rovněž podílelo na několika významných akcích spolu s dalšími institucemi.

VÝSTAVA „OD TÉ DOBY VĚŘÍM NA OSUD…" TRANSPORTY PROTEKTORÁTNÍCH ŽIDŮ NA ÚZEMÍ POLSKA V LETECH 1941–1942

V Galerii Roberta Guttmanna bylo možné od 2. května do 22. července shlédnout výstavu *„Od té doby věřím na osud…"*, která se věnovala transportům protektorátních Židů na území okupovaného Polska v letech 1941–1942. Tato výstava navázala na expozici z roku 2005 věnovanou deportacím českých Židů do Pobaltí v první polovině roku 1942.

Z území Protektorátu Čechy a Morava začaly systematické deportace židovských obyvatel v říjnu 1941. Dobové dokumenty však obsahují jen velmi málo přímých informací týkajících se fyzické likvidace židovského obyvatelstva na obsazených územích. Příslušné rozkazy byly skryty v eufemismech či šifrách. Většina takových nařízení byla vydávána pouze ústně, ať už se týkala např. „Akce Reinhard" na polském území, nebo činnosti vražedných komand („Einsatzgruppen") na obsazených územích Sovětského svazu.

Cílem transportů z protektorátu se stala polská ghetta Łódź, Izbica, Piaski, Rejowiec, Zamość a vyhlazovací střediska v okupovaném Polsku jako Chelmno, Belžec, Sobibór, Majdanek, Treblinka a Osvětim. V období od října 1941 do 22. října 1942, kterému se výstava věnovala, odjelo z Protektorátu Čechy a Morava třiceti transporty na polská území přibližně 38 000 vězňů. Pouze 349 se dožilo konce války. Od 26. října 1942 už transporty jezdily pouze do Osvětimi.

Z řady transportů nezůstal na živu ani jediný člověk. O osudu českých Židů máme proto mnohdy pouze nepřímé informace z výpovědí vězňů jiných národností, dokonce i od bývalých příslušníků jednotek SS. Současně výstava přiblížila tragické události i očima několika málo vězňů, kteří hrůzy na polském území přežili a mohli podat svědectví. Ve svém celku expozice za použití nových materiálů ukázala osudy lidí, kteří se stali účastníky krutých událostí, byli svědky ponižování, zažili ztrátu lidské důstojnosti. Filmové záběry rozhovorů s pamětníky doplnily archivní dokumenty a dobové fotografie.

Třetí díl výstavy *„Od té doby věřím na osud…"*, který se bude věnovat transportům protektorátních Židů do Běloruska v letech 1941–1942, Židovské muzeum v Praze plánuje na rok 2010, opět v Galerii Roberta Guttmanna.

There was a host of events at the Jewish Museum in Prague during the second quarter of 2007. New exhibitions opened at the Robert Guttmann Gallery and the Education and Culture Centre, several concerts were held and the Museum took part in a number of important events.

"SINCE THEN I BELIEVE IN FATE..." TRANSPORTS OF PROTECTORATE JEWS TO POLAND, 1941–1942

From 2 May to 22 July, the Robert Guttmann Gallery hosted the exhibition *"Since then I believe in fate…"*, which focused on the transports of Protectorate Jews to the territory of occupied Poland in 1941–1942. This followed on from the first exhibition of 2005 which dealt with the deportations of Czech Jews to the Baltic States in the first half of 1942.

The systematic deportation of Jews from the Protectorate of Bohemia and Moravia began in October 1941. Period documents, however, contain very little direct information on the physical liquidation of the Jewish populations in the occupied territories. The relevant orders were concealed through the use of euphemistic terms and codes and most were issued verbally; this applies, for example, to "Operation Reinhard" on Polish territory and to the activities of the *Einsatzgruppen* (death squads) in the occupied territories of the Soviet Union.

The transports from the Protectorate were destined for the Polish ghettoes of Łódź, Izbica, Piaski, Rejowiec and Zamość and the extermination centres in occupied Poland, such as Chelmno, Belžec, Sobibór, Majdanek, Treblinka and Auschwitz. About 38,000 people were deported on thirty transports from the Protectorate between October 1941 and 22 October 1942, which is the period covered in this exhibition. Only 349 of these lived to see the end of the war. From 26 October 1942 the transports were dispatched only to Auschwitz.

There were a number of transports without a single survivor. In many cases, all we know about the fate of the Czech Jews is from the testimonies of inmates of other nationalities, as well as from the testimonies of former SS members. This exhibition showed the events through the eyes of some of the few prisoners who survived and who have been able to provide testimony. In its entirety, it told the stories of people who became the victims of tragic and cruel events and who witnessed humiliations and the loss of human dignity. The filmed interviews of survivors were complemented by archive documents and period photographs.

The Jewish Museum plans to present the third part of the exhibition *"Since then I believe in fate…"* in the Robert Guttmann Gallery in 2010; this will focus on the transports of Protectorate Jews to Belarus in 1941–1942.

Výstava „Od té doby věřím na osud…" v Galerii Roberta Guttmanna.
Exhibition "Since then I believe in fate…" at the Robert Guttmann Gallery.

Koleje vedoucí do Treblinky, Yad Vashem Jerusalem.
Tracks leading to Treblinka. Yad Vashem Jerusalem.

VÝSTAVA DRUHÝ ŽIVOT ČESKÝCH SVITKŮ TÓRY V LONDÝNĚ

24. dubna byla v londýnském Memorial Scrolls Trust za účasti Leo Pavláta a Magdy Veselské z Židovského muzea v Praze slavnostně zahájena výstava *Druhý život českých svitků Tóry. České svitky Tóry a povijany na Tóru v Memorial Scrolls Trust v Londýně a Židovském muzeu v Praze.* Výstava se věnovala osudu téměř 1800 svitků Tóry z Čech a Moravy, které byly během 2. světové války shromážděny v nacisty kontrolovaném Židovském ústředním museu. Přibližně 1600 z nich pak bylo v 60. letech minulého století odprodáno komunistickým režimem do Londýna. Dnes je většina těchto svitků právě prostřednictvím Memorial Scrolls Trust v Londýně zapůjčována židovským komunitám do celého světa, kde žijí svůj „druhý život". Výstavu připravilo Židovském muzeum v Praze a v roce 2006 ji bylo možné shlédnout v Galerii Roberta Guttmanna.

THE SECOND LIFE OF CZECH TORAH SCROLLS

On 24 April the exhibition *The Second Life of Czech Torah Scrolls. Czech Torah Scrolls and Binders from the Memorial Scrolls Trust in London and the Jewish Museum in Prague* opened in the London-based Memorial Scrolls Trust, with Leo Pavlát and Magda Veselská from the Jewish Museum in attendance. This exhibition focused on the fate of the almost 1,800 Torah scrolls from Bohemia and Moravia that were shipped to the Nazi-controlled Central Jewish Museum during the Second World War. About 1,600 of these were sold off by the Communist regime to London in the 1960s. The majority of these Torah scrolls have now been loaned by the Memorial Scrolls Trust to Jewish congregations across the world, where they are living a "second life". This exhibition was prepared by the Jewish Museum in Prague and was on view at the Robert Guttmann Gallery in 2006.

SO IT WOULD NEVER HAPPEN AGAIN

From 15 May to 29 June the Jewish Museum's Education and Culture Centre hosted an exhibition of neo-impressionist paintings by Tibor Spitz, a Jewish artist of Slovak origin currently living in the United States. The paintings on view depicted "the lingering horror, the scars on the soul" – the artist's impressions and experiences of the Shoah, which only members of his immediate family survived by hiding in an underground shelter in the forest.

ABY SE TO JIŽ NIKDY NESTALO

Od 15. května do 29. června byly ve Vzdělávacím a kulturním centru muzea vystaveny neoimpresionistické malby Tibora Spitze, židovského výtvarníka původem ze Slovenska, který žije ve Spojených státech. Obrazy představují především „hrůzy, které zůstaly, jizvy na duši": autorovy dojmy a zážitky z období šoa, během něhož přežili jen členové jeho nejbližší rodiny ukrytí v podzemním úkrytu v lesích.

Vernisáž výstavy ve Vzdělávacím a kulturním centru muzea v Praze. (Zleva) Peter Gyori a Tibor Spitz.
Exhibition opening at the Education and Culture Centre in Prague. (From the left) Peter Gyori and Tibor Spitz.

NOC LITERATURY VE ŠPANĚLSKÉ SYNAGOZE

Ve čtvrtek 19. dubna od 18.00 do 23.00 hodin pořádala Česká centra, sdružující česká kulturní a informační střediska v devatenácti zemích světa, ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví 2. ročník veřejného čtení ze světových literatur. Cílem bylo přiblížit písemnictví několika zemí, v nichž mají Česká centra zastoupení. Na devíti málo známých a leckdy veřejnosti nepřístupných místech Prahy, jako například v Jindřišské věži, v kryptě kostela Nejsvětějšího Salvátora nebo v pasáži Alfa na Václavském náměstí, bylo možné setkat se s literaturou argentinskou, českou, japonskou, maďarskou, německou, rakouskou, rumunskou, skandinávskou či španělskou. Četlo se i ve Španělské synagoze. Herci Jan Potměšil, Marta Vančurová a Tomáš Karger přednesli úryvky z knihy *Likvidace* od maďarského spisovatele Imre Kertésze (nar. 1929), jemuž byla v roce 2002 udělena Nobelova cena za literaturu.

Z Noci literatury. (Zleva) Tomáš Karger, Marta Vančurová a Jan Potměšil.
Literature Night. (From the left) Tomáš Karger, Marta Vančurová and Jan Potměšil.

WEINBERGER TOUR

23. dubna bylo ve Španělské synagoze zahájeno koncertní turné *Weinberger Tour* českého violoncellisty Františka Brikcia a klavíristy Tomáše Víška, jež se koná při příležitosti 40. výročí úmrtí skladatele Jaromíra Weinbergera (1896–1967). S koncerty se letos bude možno setkat na různých místech České republiky a cyklus vyvrcholí závěrečným koncertem 29. října v Pálffyho paláci v Praze.

SVĚTLO POROZUMĚNÍ

9. května připravila židovská kongregace Bejt Praha na symbolickém místě uprostřed Starého Města pražského, kde v bezprostřední blízkosti stojí Španělská synagoga a kostel svatého Ducha, druhý ročník koncertu *Světlo porozumění*. Koncert v chrámech dvou odlišných náboženství symbolicky připomněl konec druhé světové války a ukončení nesmyslného zabíjení

Tibor Spitz: Zúfalý
Tibor Spitz: Desperate

LITERATURE NIGHT IN THE SPANISH SYNAGOGUE

On Thursday 19 April, 2007, from 6 to 11 p.m., the Czech Centres (an association of Czech cultural and information centres in 19 countries), in co-operation with the Museum of Czech Literature, held a public reading of world literature. This is the second year of a project that aims to familiarize people with the literature of countries where the Czech Centres are based. Literature from Argentina, the Czech Republic, Japan, Hungary, Germany, Austria, Rumania, Scandinavia and Spain was featured at nine little known venues in Prague that are often closed to the public, such as Jindřišská Tower, the crypt of the church of the Holiest Savior and Alfa passage in Wenceslas Square. There were also readings in the Spanish Synagogue. The actors Jan Potměšil, Marta Vančurová and Tomáš Karger read excerpts from *Liquidation* by the Hungarian writer Imre Kertész (b. 1929), who received the Nobel Prize for literature in 2002.

WEINBERGER TOUR

The Czech cellist František Brikcius and pianist Tomáš Víšek commenced the *Weinberger Tour* at the Spanish Synagogue on 23 April, marking the 40th anniversary of the death of the composer Jaromír Weinberger (1896–1967). After appearing at various venues across the Czech Republic, they will be ending the tour with a concert on 29 October at Pálffy Palace in Prague.

nebo pronásledování lidí pro jejich víru, národnost či politické názory. Ve Španělské synagoze vystoupili významní umělci: houslový virtuos Pavel Šporcl, zpěvák Dan Bárta, sbor *Mikrochor*, slovenská zpěvačka Suí Vesan, houslista Alexander Shonert a klavírní virtuos ze Spojených států David Syme a spolu s nimi též Peter Gyori z pořadatelské kongregace s dětmi z Židovské obce v Praze.

Koncert Světlo porozumění ve Španělské synagoze.
Light of Understanding concert at the Spanish Synagogue.

TEFILIN IN ART

10. června ve Španělské synagoze vyvrcholil za podpory Židovského muzea v Praze projekt s názvem *Tefilin in Art*, který připravily židovské organizace Bejt Praha a Bejt Elend. Cílem akce bylo inspirovat a podpořit židovské umělce „ve věku od 4 do 120 let", aby prostřednictvím umění vyjádřili svůj vztah k judaismu. Ve Španělské synagoze vystoupil judaista Achab Haidler, multietnická klezmerová skupina *Fekete Szeretlek*, Peter Gyori s dětmi z Židovské obce v Praze, Julinkou Ondráčkovou a Atturem Effrati. Zhudebněné židovské modlitby přednesl kantor Bejt Praha Colman Reaboi. Umělecká díla vytvořená v rámci tohoto projektu byla navíc ve Španělské synagoze vydražena. Výtěžek byl darován židovskému domu Charlese Jordana pro přeživší šoa v Praze.

Tefilin in Art ve Španělské synagoze.
Tefillin in Art at the Spanish Synagogue.

KONFERENCE TASK FORCE FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON HOLOCAUST EDUCATION, REMEMBRANCE, AND RESEARCH

12. června navštívili Židovské muzeum účastníci pražské konference Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance, and Research (Taktické uskupení pro mezinárodní spolupráci v otázkách vzdělávání, paměti a výzkumu holocaustu). Židovské muzeum pro ně ve spolupráci s Ministerstvem zahraničí České republiky připravilo koncert ve Španělské synagoze, na kterém zazněl *Smyčcový kvartet A moll,*

LIGHT OF UNDERSTANDING

On 9 May the Jewish congregation Bejt Praha put together the concert *Light of Understanding* at two temples of two different faiths – the Spanish Synagogue and the church of the Holy Spirit in the heart of Prague's Old Town. This concert, which was held for the first time last year, symbolically commemorated the end of the Second World War and the end of the senseless killing and persecution of people on account of their faith, religion or political views. Among the distinguished musicians appearing in the Spanish Synagogue were violinist Pavel Šporcl, singer Dan Bárta, *Mikrochor* choir, Slovak singer Suí Vesan, violinist Alexander Shonert, U.S. pianist David Syme and Peter Gyori of Bejt Praha, together with children from the Jewish Community in Prague.

TEFILLIN IN ART

On 10 June the Spanish Synagogue hosted the culmination of the *Tefillin in Art* project, which was prepared by the Jewish organizations Bejt Praha and Bejt Elend with the support of the Jewish Museum in Prague. The aim of this event was to inspire and support Jewish artists "aged between four and 120 years" to express their relationship to Judaism through art. Among those who appeared at the Spanish Synagogue were the Judaist Achab Haidler, the multi-ethnic Klezmer group *Fekete Szeretlek,* Peter Gyori with children from the Jewish Community in Prague, Julinka Ondráčková and Attur Effrati. Jewish prayers set to music were recited by Colman Reaboi, the cantor of Bejt Praha. An auction of artworks made for this event was also held at the Spanish Synagogue. The proceeds went to the Charles Jordan Retirement Home for survivors of the Shoah in Prague.

TASK FORCE FOR INTERNATIONAL COOPERATION ON HOLOCAUST EDUCATION, REMEMBRANCE, AND RESEARCH

On 12 June the Jewish Museum was visited by participants of the Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance, and Research. The Jewish Museum, in association with the Czech Ministry of Foreign Affairs, prepared a concert for this group in the Spanish Synagogue with performances of Mendelssohn's *String Quartet in A Minor, Opus 13* and *String Octet in E Flat Major, Opus 20* performed by the Kocián and M. Nostitz Quartets.

Účastníci konference Task Force při prohlídce Židovského muzea v Praze.
Task Force participants at the Jewish Museum in Prague.

op. 13 a *Smyčcový oktet Es dur, op. 20* Felixe Mendelssohna-Bartholdyho v podání Kociánova a Nosticova kvarteta.

CRACOW KLEZMER BAND

Na 13. června Židovské muzeum v Praze ve spolupráci s Respect Festivalem a Polským institutem v Praze připravilo ve Španělské synagoze koncert polské klezmerové skupiny *Cracow Klezmer Band*. Tato čtyřčlenná skupina debutovala roku 2000 albem hudebního vydavatelství Tzadik, které vede newyorský avantgardista John Zorn. Její vyhraněný styl je svázán s geniem loci židovského Krakova, města, v němž je každý kámen tichým svědkem židovských dějin. Holocaust změnil židovskou čtvrt ve vylidněné ruiny, ale v 90. letech se zdejší kultura probudila k novému životu. *Cracow Klezmer Band* v přeplněné Španělské synagoze zahrál s vitalitou, duchovní hloubkou i úsměvem, a symbolicky tak propojil podobný osud krakovských a pražských Židů.

PRAŽSKÁ MUZEJNÍ NOC

Židovské muzeum v Praze se v sobotu 16. června zúčastnilo čtvrtého ročníku festivalu *Pražská muzejní noc.* Po skončení šabatu od 22.30 do 01.00 hodin zdarma zpřístupnilo Maiselovu a Španělskou synagogu, v nichž jsou umístěny stálé expozice věnované dějinám Židů v Čechách a na Moravě. Obě synagogy za pouhé dvě a půl hodiny shlédlo na 3000 návštěvníků, které po celou dobu provázeli kvalifikovaní průvodci. K dispozici rovněž byli odborní pracovníci muzea.

Účastníci Pražské muzejní noci před Španělskou synagogou.
Participants of the Prague Museum Night in front of the Spanish Synagogue.

OCENĚNÍ ŽIDOVSKÉMU MUZEU V PRAZE

Předsednictvo Českého výboru ICOM (International Council of Museums, Mezinárodní rada muzeí) společně s Ministerstvem kultury České republiky a Asociací muzeí a galerií České republiky vyhlásily 17. května v Pantheonu Národního muzea výsledky V. ročníku Národní soutěže muzeí Gloria Musaealis 2006. Na slavnostním večeru byly uděleny ceny v těchto kategoriích: Muzejní výstava roku 2006, Muzejní publikace roku 2006 a Muzejní počin roku 2006. Židovskému muzeu v Praze byla udělena Cena Českého výboru ICOM za projekt *Rok s židovskou kulturou – 100 let Židovského muzea v Praze.*

CRACOW KLEZMER BAND

On 13 June the Jewish Museum, in association with the Respect Festival and the Polish Institute in Prague, prepared a concert by the *Cracow Klezmer Band* at the Spanish Synagogue. This four-member band made its debut in 2000 with an album released by Tzadik, which is run by the New York-based avant-garde musician John Zorn. Its unique style is linked to the genius loci of Jewish Cracow, a city in which every stone is a silent witness to Jewish history. The Holocaust turned the Jewish Quarter of Cracow into desolate ruins, but the local culture came back to life in the 1990s. To a packed audience in the Spanish Synagogue, the *Cracow Klezmer Band* performed with vitality, spiritual depth and humour, symbolically connecting the fate of the Jews of Cracow and Prague.

Skupina Cracow Klezmer Band ve Španělské synagoze.
The Cracow Klezmer Band at the Spanish Synagogue.

PRAGUE MUSEUM NIGHT

On Saturday June 16, the Jewish Museum in Prague took part in the 4th *Prague Museum Night* festival. After the end of the Sabbath, from 10.30 p.m. to 1 a.m., it opened the doors to its permanent exhibitions on the history of the Jews in Bohemia and Moravia in the Maisel and Spanish Synagogues. In the course of two and a half hours, the two synagogues were visited by 3,000 visitors, who were given guided tours and the opportunity to consult the Museum's specialist staff.

AWARD FOR THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE

On 17 May the 5th Gloria Musaealis Awards Ceremony was held in the Pantheon of the National Museum by the Board of the Czech Committee of ICOM (International Council of Museums), together with the Czech Ministry of Culture and the Association of Czech Museums and Galleries. Awards were given in the following categories: Museum Exhibition of the Year 2006, Museum Publication of the Year 2006 and Museum Achievement of the Year 2006. The Jewish Museum in Prague received the Czech Committee of ICOM Prize for the *Year of Jewish Culture – 100 Years of the Jewish Museum in Prague* project.

Ocenění Židovskému muzeu v Praze.
Award for the Jewish Museum in Prague.

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ CENTRUM V BRNĚ ROZŠÍŘILO NABÍDKY PRO ŠKOLY O DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

Pod záštitou brněnské pobočky Vzdělávacího a kulturního centra Židovského muzea v Praze vzniklo nové divadelní představení *Židovka aneb Žonglování se životem.* Adéla Kratochvílová a Dáša Trávníková, které tvoří Divadlo Kufr, o tomto představení říkají: „...chtěly bychom citlivě seznamovat především mladou veřejnost s konkrétními osudy obětí holocaustu. Chceme jim přiblížit příběh dívky, která by mohla být jejich vrstevnicí a žít podobný život jako oni, kdyby nebyla Židovka a nepsal se rok 1941..." Netradičním zpracováním závažného tématu holocaustu, za užití prvků pohybového divadla, žonglování, židovské hudby, dobových reálií i výrazné choreografie, se autorkám podařilo citlivě dotknout způsobu vnímání mladých lidí. Toto divadelní představení bude zařazeno do brněnské nabídky vzdělávacích programů pro školy i ve školním roce 2007–2008.

Divadelní představení Židovka aneb Žonglování se životem v Brně.
Theatre show Jewess or Juggling with Life in Brno.

NOVÉ PUBLIKACE

Židovská menšina za druhé republiky

Sborník *Židovská menšina za druhé republiky* navazuje na předchozí dva sborníky: *Židovská menšina v Československu ve dvacátých letech* a *Židovská menšina v Československu ve třicátých letech.* Všímá si různých aspektů života Židů/židů během krátkého, nicméně velmi vyhroceného období, které bývá nazýváno druhou Československou republikou (říjen 1938 až 15. březen 1939). Autoři jednotlivých příspěvků patří k předním odborníkům na dané téma: např. Blanka Soukupová, koeditorka sborníku, si všímá postoje českožidovských asimilantů ke stále častějším projevům antisemitismu, Michal Frankl se věnuje problému židovských uprchlíků, Jaroslav Šebek popisuje projevy antisemitismu v katolickém prostředí, Peter Salner a Valerián Bystrický rozebírají situaci na Slovensku, Yeshayahu Jelinek se obrací k situaci podkarpatoruských Židů apod. Sborník uzavírá sonda do života židovské menšiny na menším městě, které se po záboru pohraničí ocitlo mimo území Československa. Sborník uspořádali Miloš Pojar, Blanka Soukupová a Marie Zahradníková.

Judaica Bohemiae XLII

Židovské muzeum v Praze také vydalo v angličtině další svazek vědecké ročenky *Judaica Bohemiae XLII*, který se zabývá dějinami židovské komunity v Čechách a na Moravě. Uspořádal ho Alexandr Putík. Autory příspěvků jsou pracovníci Židovského muzea v Praze. Studie D. Polakoviče se věnuje středověkým hebrejským nápisům na náhrobních kamenech a v synagogách v Chebu, A. Putík se zabývá

NEW THEATRE SHOW FOR SCHOOLS AT THE EDUCATION AND CULTURE CENTRE IN BRNO

A new theatre show *Jewess or Juggling with Life* has been put together under the auspices of the Brno office of the Jewish Museum's Education and Culture Centre. Adéla Kratochvílová and Dáša Trávníková, who together comprise Divadlo Kufr (Suitcase Theatre) said the following about the show: "...we would like to introduce young people in a sensitive way to the specific fates of Holocaust victims. We wish to familiarize them with the story of a girl who was the same age as they are now and who would have lived a similar life to them if she hadn't been a Jew in 1941..." Using elements of motion theatre, juggling, Jewish music, historical sets and distinctive choreography, this untraditional treatment of the Holocaust manages to sensitively affect the way young people perceive this topic. It will also be included in the Brno office's educational programmes for schools in the next school year.

NEW PUBLICATIONS

The Jewish Minority during the Second Republic

The collection of papers *The Jewish Minority during the Second Republic* follows on from the previous two collections: *The Jewish Minority in Czechoslovakia in the 1920s* and *The Jewish Minority in Czechoslovakia in the 1930s.* This deals with various aspects of the life of Jews during the brief but turbulent period known as the Second Czechoslovak Republic (October 1938 – 15 March 1939). The authors of the papers are among the leading specialists on the given topics: for example, Blanka Soukupová, co-editor of the collection, focuses on the attitudes of assimilated Czech Jews towards the increasingly frequent manifestations of anti-Semitism, Michal Frankl deals with the problem of Jewish refugees, Jaroslav Šebek describes the manifestations of anti-Semitism in the Catholic milieu, Peter Salner and Valerián Bystrický analyse the situation in Slovakia, and Yeshayahu Jelinek looks at the situation of Sub-Carpathian Ruthenian Jews. The collection concludes with an exploration of the life of the Jewish minority in a small town which ended up outside the territory of Czechoslovakia following the annexation of the borderland. The collection was put together by Miloš Pojar, Blanka Soukupová and Marie Zahradníková. It is published in the Czech language.

Sborník Židovská menšina za druhé republiky.
The collection The Jewish Minority during the Second Republic.